

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 13/05
02.03.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Slađane Nakić-Momirović i Spomenke Zarić, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa AB, advokat, protiv tuženog "BB", koga zastupa BV, advokat, radi duga, odlučujući o žalbi tuženog, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu P.2/02 od 02.09.2004. godine, u sednici veća održanoj dana 02.03.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

Delimično se ODBIJA kao neosnovana žalba tuženog i POTVRĐUJE presuda Okružnog suda u Novom Sadu P. 2/02 od 02.09.2004. godine u delu stava prvog izreke, kojim je obavezan tuženi na isplatu iznosa od 68.500,00 dinara sa kamatom na ime utrošenog rada i materijala za izradu VV i stavu drugom izreke.

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Novom Sadu P. 2/02 od 02.09.2004. godine u delu stava prvog izreke, kojim je tuženi obavezan na isplatu iznosa od 60.000,00 dinara sa kamatom na ime naknade za dramaturgiju romana i u delu za naknadu troškova parničnog postupka i u navedenom delu predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu P. 2/02 od 02.09.2004. godine obavezan je tuženi da isplati tužiocu 60.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 08.05.2001. godine pa do isplate na ime ugovorene naknade za dramaturgiju romana "GG" kao i iznos od 68.500,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 04.05.2004. godine pa do isplate na ime utrošenog rada i materijala za VV, što ukupno iznosi 128.500,00 dinara i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 65.680,00 dinara, a sve u roku od 15 dana pod pretnjom prinudnog izvršenja. Istom presudom u stavu drugom obavezan je tužilac da u roku od 15 dana od dana prijema napred navedenog iznosa od strane tuženog preda u posed tuženom sve VV, a koje su predviđene za predstavu "GG". Stavom trećim izreke odbijen je deo tužbenog zahteva za isplatu iznosa od 67.500,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 20.06.2001. godine pa do konačne isplate na ime 75% ugovorenog autorskog honorara za knjigu režije sa mizalscenom, sa svetlosnim i muzičkim efektima, kao i iznos preko dosuđenog od 68.500,00 dinara do traženog iznosa od 70.000,00 dinara sa pripadajućom kamatom na ime troškova izrade VV i stavom četvrtim izreke odbijen je deo tužbenog zahteva za isplatu zakonske zatezne kamate na iznos od 70.000,00 dinara počev od 16.06.2001. do 04.05.2004. godine na ime naknade za izradu VV za predmetnu predstavu.

Protiv navedene presude u stavu prvom i drugom izreke blagovremeno je izjavio žalbu tuženi zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilac je podneo odgovor na žalbu.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl.365. ranije važećeg Zakona o parničnom postupku, koji se primenjuje shodno čl.491. stav 1. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br.125/04) Vrhovni sud je našao da je žalba delimično neosnovana i delimično osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju između stranaka je po predlogu tuženoga a prema usmenom ugovoru od 29.03.2001. godine predviđena realizacija ___ predstave po romanu "GG" za koju je tužilac imao obavezu da uradi dramaturgiju teksta, režira predstavu i sa saradnicima uradi VV. Dana 29.04.2001. godine tužilac i direktor tuženoga su sporazumno precizirali da dramaturgija dela treba da se završi do 05.05.2001. godine, da se VV rade u radionici tužioca a premijera predstave je planirana za __. godine. Tužilac je predao direktoru tuženog tekst dramaturgije dana 05.05.2001. godine, tekst je uz minimalne intervencije prihvaćen, a honorar za ovaj deo posla je dogovoren u iznosu od 2.000 DEM u dinarskoj protivvrednosti. Tužilac je finansirao izradu VV za pozorišnu predstavu, koje su delom urađene. Tuženi je po ovom osnovu kao akontaciju platio iznos od 1.500,00 dinara tužiocu. Vrednost rada i materijala tužioca na izradi VV je veštačenjem utvrđena u iznosu od 70.000,00 dinara. Tuženo pozorište je preduzimalo mere za obezbeđenje finansijskih sredstava od sponzora radi realizacije predstave i istovremeno radi eventualnog korišćenja pozorišne predstave za snimanje TV serije po istom delu. Sredstva nisu obezbeđena, ansambl tuženoga je odbio saradnju sa tužiocem i pozorišna predstava nije realizovana.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je ocenio da se u ovom slučaju ne radi o autorskom ugovoru već ugovoru o delu i obavezan je tuženog da isplati tužiocu naknade za dramaturgiju

autorskom ugovoru već ugovora o delu i obavezuje tuženog da isplati tužiocu naknadu za realizaciju romana i izradu VV za pozorišnu predstavu primenom čl.600., 623. i 629. Zakona o obligacionim odnosima, koji regulišu pravila i obaveze iz ugovora o delu.

Ovakav zaključak prvostepenog suda se ne može prihvatiti. Prvostepeni sud nije pravilno identifikovao pravni odnos stranaka iako od njegove sadržine zavise prava i obaveze ugovornih strana. Predmet ovog spora su intelektualne usluge tužioca, koje predstavljaju autorsko delo. Prema čl.61. stav 3. Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Sl.list SRJ" br.24/98), važećeg u vreme usmenog dogovora stranaka, autorski ugovor se zaključuje u pismenoj formi. Navedenim zakonom nije propisana shodna primena Zakona o obligacionim odnosima, usled čega se pravila o konvalidaciji ugovora iz čl.73. Zakona o obligacionim odnosima, kao ni odredbe istog zakona koje regulišu ugovor o delu ne primenjuju. U ovom slučaju između stranaka je postojao usmeni sporazum o angažovanju tužioca na predstavi po kome je tužilac izvršio određeni rad i ulaganja. Takođe, tuženi je preduzeo aktivnosti na realizaciji predstave, što sve upućuje na nameru stranaka za naknadno zaključenje autorskog ugovora. Kod ovakvog stanja za pravilno presuđenje ove pravne stvari je bilo neophodno da se prethodno utvrdi kakva je bila volja ugovornih strana i kakav su ugovor stranke nameravale da zakluče: ugovor o predstavljanju (čl.76. Zakona o autorskom i srodnim pravima) ili narudžbina autorskog dela (čl.89. istog zakona) ili neki drugi, zatim da se utvrde razlozi sa kojih ugovor u zakonskoj formi nije zaključen, odgovornost za navedeni propust a zavisno od krivice da se utvrdi da li je tužiocu ulaganjem sredstava i rada po usmenom dogovoru prouzrokovana šteta i ako jeste, u kom obliku i obimu, a zatim sporni odnos stranaka raspravi primenom opštih pravila o naknadi štete.

U odnosu na uložena sredstva za materijal i rad za delimičnu izradu VV u sprovedenom postupku je dokazan nastanak štete tužiocu, visina iste sprovedenim veštačenjem i odgovornost tuženog za naknadu, jer je tuženi naručio izradu VV (finansirao deo troškova) i time prouzrokovao rashode tužioca. Kako u ovom delu nije bilo bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354. stav 2. ZPP na koje Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, kao ni bitnih povreda postupka na koje se ukazuje žalbom u odnosu na dosuđenu naknadu od 68.500,00 dinara sa kamatom, žalba tuženoga je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena, na osnovu čl.368. ZPP.

U preostalom usvajajućem delu pobijane odluke zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, prvostepena odluka je ukinuta i predmet vraćen na ponovno suđenje, primenom čl.370. ZPP.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će imati u vidu primedbe na koje je ukazano ovim rešenjem, oćeniće osnovanost zahteva tužioca prema navedenim propisima i doneti novu i na zakonu zasnovanu odluku.

Predsednik veća-sudija

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

vg